

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

จัดทำโดย : หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
ธันวาคม ๒๕๖๘

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบสวน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

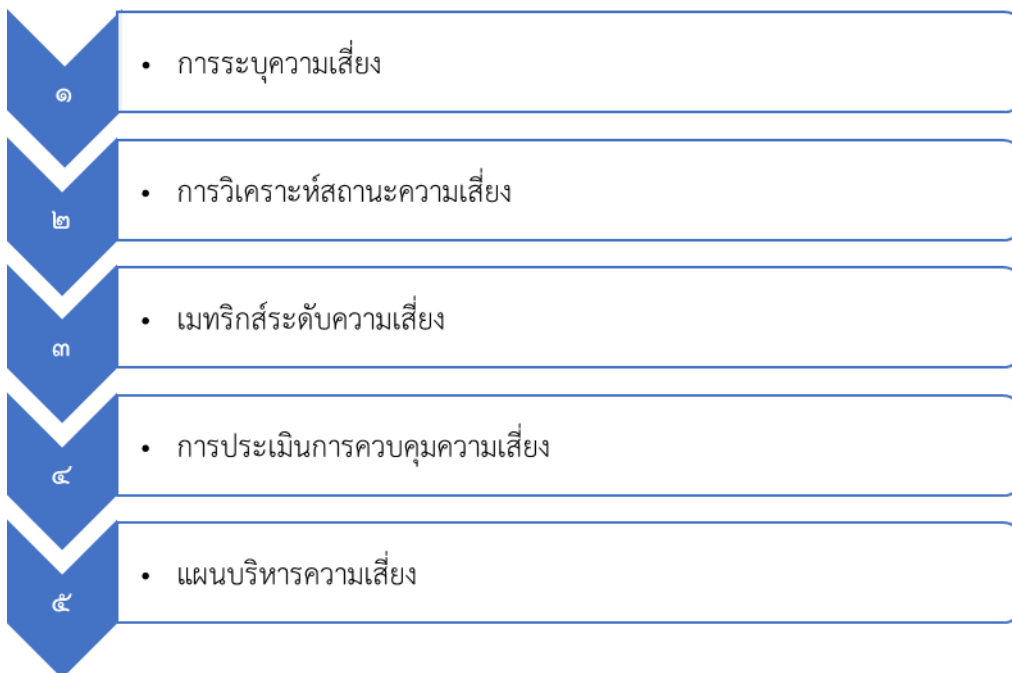
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสียหายแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสียหาย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

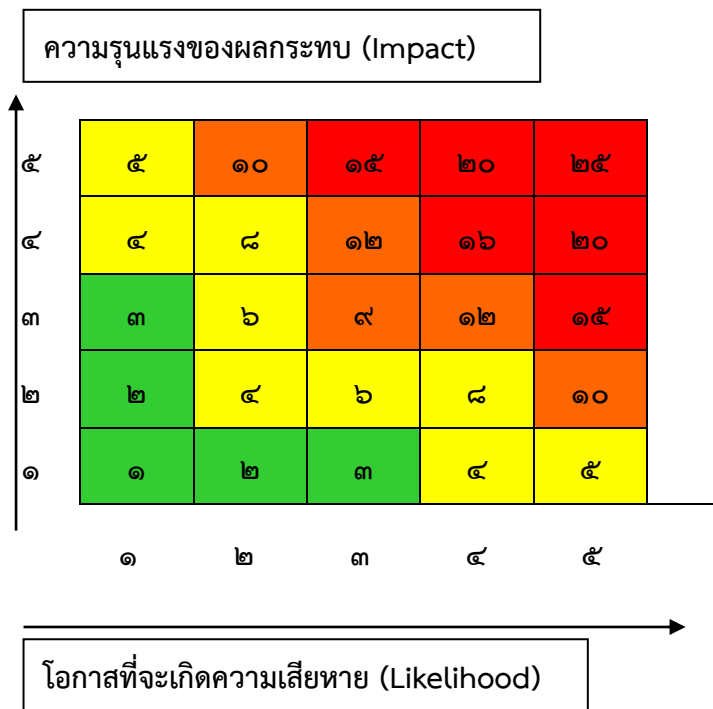
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผลกระทบ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง					มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่ มี	ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑	ก จ ก ร ร ม ควบคุมการ ทุจริตในการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต	การทุจริตในการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์ใน ระหว่างการตรวจสอบ เอกสารหลักฐานการ ประกอบการพิจารณา และเสนอความเห็น การอนุมัติ	เพื่อผลประโยชน์ ทรัพย์สิน หรือสิ่ง อื่นใดเพื่อตอบ แทนใน การ พิจารณาอนุมัติ	การไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง			/			๑. กำหนดมาตรการ ป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบใน ระบบราชการ ๒. จัดทำคู่มือหรือ แนวทางปฏิบัติสำหรับ การขอรับบริการของ ประชาชน ๓. ประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ขั้นตอน และ การดำเนินการขอ อนุญาต	- จำนวนเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับ การพิจารณาอนุมัติ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผลกระทบ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง					มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่ มี	ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๒	กิจกรรม ตรวจสอบ ความโปร่งใส ของการใช้ อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่	การเรียกรับ ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงาน เข้าทำงาน การ เรียกเงินค่าแรก เข้า	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์เพื่อรับ พนักงานเข้าทำงาน การเรียกรับเงินค่าแรก เข้า	เพื่อผลประโยชน์ ทรัพย์สิน หรือสิ่ง อื่นใดเพื่อตอบ แทนในการเข้า ทำงาน	การไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง			/			๑. จัดทำประกาศ นโยบายบริหารงาน ทรัพยากรบุคคล และ เผยแพร่เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวทางปฏิบัติตาม นโยบาย ๒. มีช่องทางการรับเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของบุคลากร ๓. ประชาสัมพันธ์ ช่องทางการร้องเรียนการ ทุจริตเกี่ยวกับการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากร ให้ บุคคลภายนอกได้รับ ทราบ	- จำนวนเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับ การปฏิบัติหน้าที่ ของบุคลากร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผลกระทบ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง					มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๓	กิจกรรม ควบคุมการ ทุจริตในการ ยกยอก ทรัพย์สิน	การใช้ทรัพย์สิน ขององค์กรเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว	เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สิน ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลไปใช้เพื่อ ประโยชน์ตนเองและ พวกพ้อง	เพื่อผลประโยชน์ ส่วนตนและผู้อื่น	การไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง			/			๑. มีการจัดทำบัญชี ควบคุมการเบิกจ่าย พัสดุ ครุภัณฑ์ อย่าง สม่ำเสมอ ๒. มีกระบวนการ สร้างจิตสำนึกจาก ค่านิยม/วัฒนธรรม องค์การอย่างต่อเนื่อง	- จำนวนเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับ การทุจริตการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผลกระทบ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง					มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๔	กิจกรรม ควบคุมการ ทุจริตในการ ยกยอก ทรัพย์สิน	การแสวงหา ผลประโยชน์จาก การรู้ข้อมูล ภายใน	การนำข้อมูล ไปใช้ใน การเพื่อแสวงหา ผลประโยชน์แก่ตนเอง หรือนำไปเผยแพร่ให้ บุคคลอื่นภายนอก	เพื่อผลประโยชน์ ส่วนตนและผู้อื่น	การไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง				/		๑. มีการจัดทำ ประกาศเจตจำนง สุจริต ประกาศ จรรยาบรรณผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ๒. มีกระบวนการ สร้างจิตสำนึกจาก ค่านิยม/วัฒนธรรม องค์การอย่างต่อเนื่อง ๓. มีช่องทางการรับ เรื่องร้องเรียนการ ทุจริตเกี่ยวกับการ ปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากร	- จำนวนเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับ การทุจริตการ ปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากร

